

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Solvitur tritum & commune argumentum, quod contra
prædestinationem fieri solet,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

tura, sive quem accelerat causa, sive quem concedit gratia.

Dico secundò: Conveniens fuit Deum homines prædestinare.

Probatur primò ratione D. Thomæ hic art. 1. Ad divinam providentiam pertinet res in finem ordinare: Sed per prædestinationem creatura intellectualis efficaciter in finem ultimum (claram scilicet Dei visionem) dirigitur, & ordinatur: Ergo illa est Deo conveniens.

Confirmatur & magis illustratur hæc ratio. Finis ad quem res creatæ ordinantur est duplex: alter qui est naturæ creatæ proportionatus, quem scilicet res creatæ potest attingere secundum virtutem suæ naturæ; alter qui excedit vires & facultatem naturæ creatæ, scilicet vita æterna, quæ in clara Dei visione consistit. Sicut ergo conveniens est quod Deus generali suâ providentiâ, omnes creaturas in fines eis connaturaliter debitos, efficaciter ordinet & promoveat. Ita etiam infinitæ ejus sapientiæ & bonitati congruit, ut per specialem aliquam providentiam, quæ prædestinatio appellatur, aliquos homines & Angelos, per auxilium gratiæ efficaciter ordinet & transmittat ad æternam beatitudinem. Ad illud enim ad quod non potest aliquid virtute suæ naturæ pervenire, oportet quod ab alio transmittatur, sicut sagitta à sagittante mittitur ad signum: inquit S. Doctor. Unde Vates Regius loquens de electis ait: *Sicut sagitta in manu potentis, ita filii excussorum.* Quibus verbis, sagittis à sagittante excussis, quæ non proprio motu, sed illius impulsu, in scopum feruntur, aptissime prædestinatos comparat: quia cælestis gloria totius naturæ vires superat, altiusque assurgit, ut possit ad eam creatura rationalis pertingere, nisi speciali Dei ordinatione, seu prædestinatione, admodum sagittæ, ad illam transmittatur: juxta illud Isaiæ 49. *Posuit me sicut sagittam electam, in pharetra sua abscondit me.* Cui etiam consonant præclara hæc Augustini verba in Psalm. 119. *Novit Dominus sagittare ad amorem, & non pulchrius sagitta ad amorem, quam qui verè verbò sagittat, imò sagittat cor amantis, ut adjuvet amantem; sagittat, ut faciat amantem.*

Probatur secundò conclusio Conveniens est quod Deus se communicet creaturis intellectualibus secundum omnes ordines quibus potest illis se communicare, bonum enim est sui diffusivum & communicativum, ut ait Dionysius. Unde sicut Deus in ordine naturæ se communicat omnibus creaturis, eis largiendo esse, vitam, sensum, intelligentiam, omnesque facultates, potentias, & perfectiones connaturaliter debitas; & ad eum munificus est, ut etiam in malos divites sit, quibus innumera quotidie bona largitur: *Qui strem locis huius* (inquit Tertullianus) *super iustos & iniustos aequaliter spargit, qui temporum officia, elementorum servitia, totius geniture tributa, dignis simul & indignis patitur occurrere.* Et sicut etiam in ordine gratiæ, dona supernaturalia hominibus distribuit, illisque gratiam sanctificantem & auxiliantem largitur; ita etiam congruum fuit, ut aliquibus creaturis intellectualibus, in ordine gloriæ, per claram suæ essentiae, suorumque attributorum manifestationem, se communicaret: non potest autem se hoc modo communicare, nisi præviâ prædestinatione; quia ut supra cum D. Thoma dicebamus, *ad illud ad quod non potest aliquid virtute suæ naturæ pervenire,*

2f. 126.

Libro de
patien:
tia.

oportet, quod ab alio transmittatur: Ergo conveniens fuit aliquos homines & Angelos à Deo prædestinari.

Confirmatur: In creatura intellectuali est capacitas perveniendi ad istum finem, ut ostendimus in Tractatu de visione beata: Ergo convenientissimum fuit, ut in illum transmittatur & perduceretur à Deo per auxilium gratiæ.

Addo quod, convenientissimum est, Deum sua attributa pluribus tam hominibus quam Angelis manifestare: Atqui per prædestinationem plurimum manifestantur divina attributa, tum quia finis prædestinationis est clara & inextinguibilis visio Dei ut est in se: tum etiam, quia in directione & transmissione creaturæ intellectualis in vitam æternam, mirum in modum relucet Dei potentia, sapientia, bonitas, misericordia, & justitia, ut constabit ex dicendis in discursu hujus Tractatus: Ergo &c.

§. II.

Solvitur tritum & commune argumentum quod contra prædestinationem fieri solet.

Non inutile forsitan erit diluere hic, & manifestè ostendere, stultam proflus esse illudioriam imperitorum vel pravorum quorundam hominum, in negotio salutis, satis vulgarem rationationem, qui sic de se argumentantur. *Si à Deo prædestinatus sum, salvabor si sum reprobis, damnabor; quocumque ergo modo, sive bene, sive male vixerò, salvabor si sum prædestinatus, & damnabor si reprobus sum.*

Hoc argumento delusus olim quidam Monachus, tempore D. Augustini, à religione detecit, & sicut canis reversus est ad vomitum, ut refert ipsemet S. Doctor libro de dono perseverantiæ cap. 15. Eadem rationatione & discursu moventur hæretici hujus temporis, ut necessitatem bonorum operum, & nostrorum ætuum libertatem excludant. Quare ad illos dirigi possunt lepida hæc Tertulliani verba. *O canes quos foras Apostolus expellit, latrantes in Deum veritatis! hæc sunt argumentorum ossa quæ obroditis.*

Huic igitur argumento cornuto, quod ex parte diaboli est, & quod multarum hæresum origo, fomes, ac seminarium fuit, dicendum est cum Augustino citato, illud à consistenda Dei gratia & prædestinatione non debere deterrere Catholicos: *Sicut* (inquit) *non deterrere à consistenda Dei præsentia, si quis de illa populo sic loquatur, & dicat: sive nunc rectè vivatis, sive non rectè, tales vos eritis postea, quales vos Deus fuerit esse præcivit: vel boni, si bonos, vel mali, si malos &c.*

Cur etiam in aliis negotiis, non pari modo ratiocinantur impii? Cur non dicunt: novus Deus hunc agrum v.g. hoc anno feracem fore, aut sterilem. Si feracem novit, sive à me cultus fuerit, sive non, uberes mihi fructus feret. Si sterilem, ergo talis erit, etiam si ipsum assidue coluerim. Vel prævidit Deus fore me doctum, vel non fore? Si primum, omnino doctus ero, sive studeam, sive non? Si secundum, etiam si nulli parcam labori, & totos impendam dies noctesque in studiis, nihil proficiam. Similiter prævidit Deus te hodie cenaturum, vel non?

Si primum licet de cena nihil cogites, nihil ad A
 eam pares, nec te moveas, conabis tamen opi-
 pare. Si secundum, quantumvis pro cena solli-
 careus sis, in cenatus eris. An nondidici & explo-
 didici sunt hi & similes discursus? Similiter etiam
 absurdum est haec argumentationem induxit, &
 illum in apostasiam & desperationem induxit, &
 falsa illa consequentia. Si sum praedestinatus,
 quidquid fecero, salvabor. Si enim es a Deo
 electus ad gloriam, utique non per quaecunque,
 sed solum per bona opera comparandum. Sicut
 enim Deus non statuit nisi per media idonea fi-
 ne non concedere, ut sanitatem per medicinam, vi-
 tiam per strenuam pugnam, scientiam per di-
 ligentiam in studiis; sic salutem aeternam, non B
 nisi per bona opera. Et sicut Deus ab aeterno praer-
 viderit, constituit fertilem fore agrum tuum, per
 diligentiam a te ejus culturam, vel sterilem, si
 diligentiam a te ejus culturam, vel sterilem, si
 illum in cultum relinquis: te doctum fore, per
 studium in literis operam, indoctum, per stu-
 dium negligentiam: te cenaturum, iis quae
 paraveris, & non cenaturum, per desidiam &
 ociositatem tuam. Ita praevit & praedestinavit
 te salvandum, per mandatorum observantiam,
 non salvandum, propter eorum transgressionem:
 ut elegantius exponit Angelicus Doctor hic art. 8.
 his verbis. Sicut sic providentur naturales effectus,
 ut etiam causa naturales ad illos naturales effectus or-
 dentur, sine quibus illi effectus non provenirent: ita
 sic praedestinatur a Deo salus alicujus, ut etiam sub
 ordine praedestinationis cadat quicquid hominem promo-
 vet in salutem, vel orationes propriae, vel aliorum,
 vel alia bona, vel quicquid hujusmodi sine quibus ali-
 quis salutem non consequitur. Unde praedestinatis co-
 mandum est ad bene operandum, & orandum, quia
 per huiusmodi praedestinationis effectus certitudinaliter
 impletur: propter quod dicitur 2. Petri 1. Sat. igitur ut
 per bona opera certam vestram vocationem & electionem
 faciatis.

Hanc doctrinam ex purissimis limpidissimi
 SS. Patrum fontibus hausit D. Thomas: D
 Prosper enim 2. de vocat. Gentium cap. 36.
 sic dicitur: Quamvis quod Deus statuit nulla possit
 ratione non fieri, studia tamen non tolluntur orandi,
 nec per electionis propositum, liberi arbitrii devotio rela-
 xatur, cum implende voluntatis Dei, ita sit praedesti-
 nationis effectus, ut per laborem operum, per instantiam
 supplicationum, per exercitia virtutum, sint incre-
 menta meritum; & qui bona egerint, non solum
 secundum propositum Dei, sed etiam secundum sua
 merita coronentur. Item Gregorius Magnus haec
 scribit: Obtineri nequaquam possunt quae praedestina-
 ta sunt, ut ea precibus obtineant. Nam ipsa quo-
 que praeveniunt praedestinatio, ita est ab omnipotente disposi-
 ta, ut ad hoc electi ex laboro perveniant, quatenus postu-
 lenda mereantur accipere, quod eis omnipotens Deus dis-
 posuit donare.

§. III.

Statuitur praedestinationem esse necessariam
 ad salutem.

Deo tertio: Praedestinationem ita esse ne-
 cessariam ad salutem, ut sine illa impossi-
 bile sit alicquem de facto salvari: nec satis esse ge-
 neralem providentiam ordinis supernaturalis,
 seu voluntatem antecedentem qua Deus vult
 omnium salutem,

Est contra Catharinum lib. 2. de praedestin. cap.
 ultimo, affirmantem plures salvari, qui non praede-
 destinantur a Deo. Distinguit enim duo genera
 salvandorum, alterum per praedestinationem, sub
 quo numerat Beatissimam Virginem, Apo-
 stolos, & alios eximiae sanctitatis: alterum eorum
 qui sine illa salvi fiunt, sub quae caeteros compre-
 hendit.

Est etiam contra Molinam, Suarem, Lessium,
 & alios Recentiores, qui cum existimant praede-
 stinationem esse factam dependentem a scientia
 media explorante futurum consensum voluntatis
 creatae, docent non adeo esse necessariam ad sa-
 lutem, quin potuerint homines salvi fieri sine
 illa, per solam providentiam generalem, qua
 Deus velit conferre illis media sufficientia ad sa-
 lutem, quibus possint uti si velint, nullum ab-
 solute praedestinando, sed solum sub conditione.
 Addunt aliqui, quod si Deus voluntate absoluta
 & per se efficaci vellet salvare homines, eorum
 libertas destrueretur; quia ex illa induceretur ne-
 cessitas antecedens, libertati contraria.

Nullum tamen de facto posse salvari, nisi fue-
 rit praedestinatus, docent omnes fere Theologi,
 & adeo constanter, ut Soto ad Roman. 8. Ban-
 nez hic art. 7. concl. 3. Gonzalez disp. 70. sect. 1.
 dicant id sine praedestinatione fidei negari non posse.
 Dicitur enim Matthaei 25. Venite benedicti Pa-
 tris mei possidete paratum vobis regnum: prepara-
 tio autem regni caelestis fit per praedestinationem,
 ut docet Augustinus Tractatu 68. in Jo-
 annem: ubi explicans illa verba Christi: In domo
 Patris mei mansiones multae sunt, dicit: Deus fecit
 illas praedestinando, facturus est operando: Unde Ful-
 gentius de fide ad Petrum cap. 35. ait: Firmissi-
 me tene, & nullatenus dubites. omnes, quos vasa
 misericordiae gratuita bonitate Deus fecit, ante consti-
 tutionem mundi in adoptionem filiorum Dei praede-
 stinatus a Deo; nec perire posse aliquem eorum, quos Deus
 praedestinavit ad regnum caelorum, nec quempiam eo-
 rum quos non praedestinavit ad vitam, ULLA POSSE
 RATIONE SALVARI. Sentit ergo praedestinatio-
 nem esse adeo necessariam, ut nullus sine illa pos-
 sit salvari.

Favet etiam D. Thomas hic art. 7. ubi docet
 numerum salvandorum esse Deo certum, non solum
 ratione cognitionis, quia scit quot sint sal-
 vandi, sed ratione electionis & definitionis: ubi per
 definitionem & electionem, intelligit praedesti-
 nationem. Et in 1. ad Annib. dist. 46. quaest. 4.
 art. 2. ad 2. ait quod voluntas antecedens non
 habet effectum, nisi voluntas consequens adju-
 gatur: Ergo sentit homines non posse salvari per
 solam voluntatem antecedentem, & generalem
 providentiam supernaturalem, qua Deus decer-
 neret dare auxilia sufficientia, absque praedesti-
 natione & voluntate absoluta usus illorum, nec
 consequenter absque praedestinatione.

Potest etiam suaderi conclusio ratione § praeceden-
 ti exposita. Praedestinatio est ratio trans-
 mittendi alicquem in vitam aeternam: Sed nullus
 salvari potest, nisi transmittatur a Deo in vitam
 aeternam, cum illa excedat vires creaturae intelle-
 ctualis, sicut sagitta non potest attingere scopum,
 nisi transmittatur a sagittante: Ergo nullus
 salvatur, nec salvari potest, nisi fuerit a Deo
 praedestinatus.

Confirmatur: Sic se habet praedestinatio Dei
 ad consecutionem salutis aeternae, sicut provi-
 dentia in aliis rebus ad finem quem intendit: Sed
 nihil